

KV-1522

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April/May - 2013

Gujarati : Paper - 203

(Core Course - Comp.)

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુએ દર્શાવેલા અંક જે તે પ્રશ્નના કુલ ગુણ સૂચવે છે.

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૨૮
(અ) ગુજરાતીમાં સોનેટનો ઉદ્ભવ જણાવી એનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- (અ) કાન્ત, કલાપી, ઉમાશંકર જોશી અને ચિનુ મોદી પૈકી કોઈ પણ બેનું ખંડકાવ્યક્ષેત્રે પ્રદાન મૂલવો.
(બ) સાહિત્ય સ્વરૂપની દૃષ્ટિએ 'એકાંકી'ની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

અથવા

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બેનું ટૂંકી વાર્તાક્ષેત્રે પ્રદાન મૂલવો :
(૧) ધૂમકેતુ
(૨) દ્વિરેફ
(૩) માય ડિયર જયુ
(૩) હિમાંશી શેલત.

- ૨ કોઈ પણ બે વિશે આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો : ૨૦
(૧) બ.ક.ઠાકોરનું સોનેટક્ષેત્રે પ્રદાન
(૨) ખંડકાવ્યની લાક્ષણિકતાઓ
(૩) છેલ્લા દસકમાં એકાંકીનો વિકાસ
(૪) અર્વાચીન ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાનું સ્વરૂપ.

૩ કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો :

૧૨

- (૧) ગુજરાતીની બે સોનેટમાળા અને એના કવિઓનાં નામ લખો.
- (૨) ગુજરાતીમાં સોનેટ માટે કયા પર્યાયો યોજાયા હતા ?
- (૩) નરસિંહરાવ દિવેટિયાનાં બે ખંડકાવ્યો જણાવો.
- (૪) ખંડકાવ્યના આદિ, મધ્ય અને અંતની સમજૂતી આપો.
- (૫) એકાંકી અને ટૂંકી વાર્તા વચ્ચેની સામ્યતા જણાવો.
- (૬) ગુજરાતીના બે મહત્ત્વના એકાંકીકારો અને તેમના એકાંકીસંગ્રહોનાં નામ લખો.
- (૭) ટૂંકી વાર્તાની બે મહત્ત્વની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૮) આપણી ભાષાની મહત્ત્વની ચાર ટૂંકી વાર્તાઓનાં નામ લખો.

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૧૦

- (૧) સોનેટના પ્રથમ સર્જક તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?
 - (A) ગ્વીતોની
 - (B) પેટ્રાર્ક
 - (C) શેઈફ્સ્પિયર
 - (D) મિલ્ટન
- (૨) નીચેનામાંથી ગુજરાતી ભાષાનું પ્રથમ સોનેટ કયું છે ?
 - (A) નખી સરોવર પર શરત્પૂર્ણિમા
 - (B) ભણકારા
 - (C) ભરતી
 - (D) મોગરો
- (૩) ખંડકાવ્ય માટે 'કથનોર્મિકાવ્ય' સંજ્ઞા કોણે સૂચવી છે ?
 - (A) કાન્ત
 - (B) નરસિંહરાવ દિવેટિયા
 - (C) ચિનુ મોદી
 - (D) ઉમાશંકર જોશી
- (૪) નરસિંહરાવ દિવેટિયાએ ખંડકાવ્યને કઈ રીતે ઓળખાવ્યું છે ?
 - (A) પરલક્ષી સંગીત કાવ્ય
 - (B) લઘુ કાવ્ય
 - (C) કથનાત્મક ઊર્મિ કાવ્ય
 - (D) આખ્યાન કાવ્ય

- (પ) ટૂંકી વાર્તામાં 'ઘટનાલોપ કે દ્વાસ'ની આવશ્યકતા પર કોણે ભાર મૂકેલો ?
- (A) ધૂમકેતુ (B) સુરેશ જોષી
(C) જયંતિ દલાલ (D) દ્વિરેક
- (દ) 'ટૂંકી વાર્તા એટલે અનુભૂતિકણ' - આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
- (A) ધૂમકેતુ (B) પન્નાલાલ પટેલ
(C) ઉમાશંકર જોશી (D) ઈશ્વર પેટલીકર
- (૭) 'ધૂમકેતુ' તખલ્લુસથી સર્જન કરનાર સર્જકનું મૂળનામ શું છે ?
- (A) ગૌરીશંકર ગો. જોશી
(B) ત્રિભુવનદાસ લુહાર
(C) રામનારાયણ પાઠક
(D) ઈશ્વરભાઈ પટેલ
- (૮) નીચેનામાંથી એકાંકીસંગ્રહ કયો છે ?
- (A) તણખામંડળ (B) સાપના ભારા
(C) કોડિયાં (D) ગોષ્ઠી
- (૯) 'ડીમ લાઈટ' - એકાંકીના લેખક કોણ છે ?
- (A) રઘુવીર ચૌધરી (B) લાભશંકર ઠાકર
(C) ચં.ચી. મહેતા (D) ઉમાશંકર જોશી
- (૧૦) નીચેનામાંથી કઈ રચના સોનેટ છે ?
- (A) થીંગું (B) ઉપહાર
(C) બાયટબમાં માછલી (D) વિશ્વ શાંતિ
